

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07676/2019-ERU

V Praze dne 16. června 2020

Č. j. 07676-7/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07676/2019-ERU a zahájeném z moci úřední dne 12. března 2020 podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněnou z přestupku, kterou je paní [REDAKCE], narozená [REDAKCE] trvale bytem [REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněná z přestupku, kterou je paní [REDAKCE] narozená [REDAKCE] trvale bytem [REDAKCE] (dále také „účastnice řízení“), se uznává vinnou ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustila úmyslně tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona dne 18. března 2019 v odběrném místě č. [REDAKCE] adrese [REDAKCE] provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v místě demontovaného elektroměru vychýlila kryt jističových krabičky KP01 a v krabičce spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, v důsledku čehož v bytě č. 8 odebírala neměřenou elektřinu.

II. Podle ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona a ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastnici řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá pokuta ve výši 10 000 Kč (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol [REDAKCE]

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastnici řízení ukládá povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického

regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol [REDAKCE]

IV. Podle ust. § 89 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 247 29 035 (dále také „poškozený“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a v souladu s ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený **s tímto nárokem odkazuje na soud.**

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 23. července 2019 Statutárním městem Ostrava, Úřadem městského obvodu Slezská Ostrava pod č. j. [REDAKCE] postoupeno oznámení Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, Obvodního oddělení Slezská Ostrava (dále také „Policie ČR“) sp.zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o přestupku, kterého se měla dopustit účastnice řízení tím, že dne 18. března 2019 v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v místě demontovaného elektroměru vychýlila kryt zajišťovací krabičky KP01 a v krabičce spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, v důsledku čehož v bytě č. 8 odebírala neměřenou elektřinu.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 46 správního řádu zahájil dne 12. března 2020 doručením (uložením) oznámení o zahájení řízení č. j. 07676-3/2019-ERU účastnici řízení správní řízení. Zároveň byla účastnice řízení vyrozuměna o možnosti nahlížet do spisu, o právu žádat o nařízení ústního jednání ve smyslu § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a o možnosti vyjádřit se k dané věci. Účastnice řízení svého práva nevyužila.

O zahájení správního řízení správní orgán též v souladu s ust. § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozumívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení, o čem správní orgán vyrozuměl poškozeného příslušným přípisem č. j. 07676-4/2019-ERU, který byl poškozenému doručen dne 31. března 2020. Poškozený podáním ze dne 1. dubna 2020 evidovaným pod č. j. 07676-5/2019-ERU (doručeným Úřadu dne 2. dubna 2020) uplatnil nárok na náhradu majetkové škody ve výši 14 680,12 Kč.

Přípisem č. j. 07676-6/2019-ERU ze dne 23. dubna 2020 doručeným účastnici řízení dne 28. dubna 2020 vyrozuměl správní orgán účastnici řízení o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí a ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu poskytl účastnici řízení možnost vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí, a doložit své majetkové poměry. Účastnice řízení svého práva nevyužila.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního

řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-07676/2019-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 18. dubna 2019 zaměstnanci společnosti NTL Forensics a.s., IČO: 277 71 831, provádějící kontroly odběrných míst pro poškozeného oznámili podezření na neoprávněný odběr elektřiny v odběrném místě č. [REDAKCE] adrese [REDAKCE].

Policie ČR na místě zjistila, že elektroměrový rozvaděč, v němž se nachází též elektroměr pro byt č. 8, se nalézá v chodbě domu. V době ohledání místa byl elektroměrový rozvaděč volně přístupný. V elektroměrovém rozvaděči byly v zajišťovací krabici vodivě spojeny přívodní a odvodní vodič. Jistič se v době kontroly nacházel v poloze vypnuto. Policie ČR provedla fotodokumentaci místa a se souhlasem účastnice řízení též soupis elektrospotřebičů v bytě č. 8. Za přítomnosti Policie ČR byl neoprávněný odběr ukončen.

Jak vyplývá ze spisu, účastnice řízení dne 3. července 2019 do úředního záznamu o podání vysvětlení Policii ČR uvedla, že v bytě č. 8 bydlí se svými dvěma dětmi od začátku roku 2019. Do bytu k ní někdy docházel na návštěvu její partner [REDAKCE] který jinak bydlel u své matky. Účastnice řízení v bytě elektřinu nevyužívala, až do dne 18. března 2019, kdy přistoupila k rozvodné skříni a se zajišťovací krabičkou manipulovala tak dlouho, dokud nedošlo k uvolnění vodičů, které se jí podařilo propojit. Poté sepnula hlavní jistič do bytu č. 8, čímž od toho dne v bytě č. 8 odebírala neměřenou elektřinu, a to až do dne 18. dubna 2019, kdy přijeli zaměstnanci společnosti NTL Forensics a.s. na kontrolu. Když účastnice řízení uviděla před domem jejich vůz, stačila vypnout hlavní jistič.

Pan [REDAKCE] dne 3. července 2019 do úředního záznamu o podání vysvětlení Policii ČR sdělil, že o neoprávněném připojení elektřiny v bytě jeho partnerky [REDAKCE] [REDAKCE] ic neví.

Poškozený, tj. společnost ČEZ Distribuce, a. s., Policii ČR dne 22. května 2019 písemně sdělila, že na uvedeném místě byl elektroměr demontován dne 3. července 2015 a odběrné místo bylo zajištěno zajišťovací krabicí KP01. Dne 6. listopadu 2018 byla v odběrném místě provedena kontrola, při které nebylo spojení vodičů zjištěno. Účastnice řízení ani pan [REDAKCE] [REDAKCE] neměli v odběrném místě na adrese [REDAKCE] uzavřenu smlouvu na odběr elektřiny.

Poškozený sdělením č. j. 07676-5/2019-ERU ze dne 1. dubna 2020, které bylo Úřadu doručeno dne 2. dubna 2020, uplatnil vyčíslenou škodu způsobenou neoprávněným zásahem do odběrného elektrického zařízení a následným neoprávněným odběrem elektřiny na částku 3 892,97 Kč a náklady spojené se zjištěním a zamezením neoprávněného odběru na částku 10 787,15 Kč, tedy škodu v celkové výši 14 680,12 Kč.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 28 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti způsobem dopadajícím na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovená maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastnice řízení za posuzovaný skutek (přestupek) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11 energetického zákona.

Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 stanoví, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy. Tím, že dne 18. března 2019 účastnice řízení provedla bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, porušila obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Přestupek, kterého se měla účastnice řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona provedení zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází

neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona, tzn. nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastnice řízení v dané věci je nesporné, že účastnice řízení si před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení nevyžádala souhlas provozovatele distribuční soustavy.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastnice řízení porušila zákaz stanovený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, tj. bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrných elektrických zařízení, kterými prochází neměřená elektřina, čímž účastnice řízení naplnila formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterého platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastnice řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jejím jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům, neboť aktivním jednáním účastnice řízení v projednávaném případě došlo k neoprávněnému zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy, a to s výše uvedenými následky. V jednání účastnice řízení lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecného zákazu, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina (před měřicím zařízením), nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové nebo provozovatele distribuční soustavy podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastnice řízení svým jednáním porušila ust. § 28 odst. 3 energetického zákona a v projednávaném případě byly naplněny formální i materiální znaky přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Dle ust. § 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem [písm. a) téhož ustanovení], nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn [písm. b) téhož ustanovení].

Účastnice řízení se ke svému protiprávnímu jednání doznala a doznala též, že připojení provedla za účelem odběru elektřiny. Účastníci řízení tak muselo být známo, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy není do odběrného elektrického zařízení zasáhnout povoleno. Správní orgán nemohl dospět k jinému závěru, než že účastnice řízení spáchala přestupek ve smyslu § 15 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky v přímém úmyslu, neboť ze zjištěných skutečností a okolností daného případu vyplývá, že svým jednáním chtěla porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem tím spíše, že jí bylo známo, že odběr elektrického proudu bez uzavřené smlouvy a bez měření je nezákonný (nepřípustný).

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastnice řízení je odpovědná za úmyslné spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustila porušením ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (a) napomenutí, (b) pokuty, (c) zákazu činnosti, (d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Úřad v rámci výkonu dozoru nad dodržováním energetického zákona ve smyslu ust. § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona (jakožto zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), ukládá na základě zjištění porušení energetického zákona dle ust. § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona pokuty a dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu.

V projednávaném případě nebude s ohledem na zjištěné skutečnosti a okolnosti daného případu aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Úřad je při stanovení výše správního trestu (pokuty) také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona lze za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) nebo odstavci 3 uložit pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při určení druhu správního trestu (pokuty) a jeho výměry zohlednil správní orgán všechny shora uvedené a zjištěné skutečnosti projednávaného případu.

Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 a § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, k významu a rozsahu následku přestupku a k druhu a míře zavinění. V neposlední řadě správní orgán přihlédl též k osobě pachatele, tj. účastnice řízení.

Správní orgán při stanovení výše uložené pokuty zohlednil přitěžující a polehčující okolnosti tak, jak je uvedeno níže.

Co se týče povahy a závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastnice řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům.

Správní orgán se dále zabýval druhem a mírou zavinění, kdy obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu řízení vyšlo najevo, že účastnice řízení provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení úmyslně, aby mohla v bytě odebírat elektřinu, ačkoli spotřeba nebyla zaznamenávána, a to aniž by učinila jakýkoli úkon směřující k uzavření řádné smlouvy na dodávky elektřiny, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování významu a rozsahu následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení a zájem společnosti na bezporuchovém provozu energetických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl k závěru, že účastnice řízení se dopustila svým aktivním jednáním porušení objektu, což správní orgán vyhodnotil jako okolnost přitěžující.

Co se týče osoby pachatele, tj. účastnice řízení, správní orgán posuzoval postoj účastnice řízení ke spáchanému přestupku. Účastnice řízení se nejprve pokusila odhalení přestupku zabránit, když při příjezdu kontrolních pracovníků společnosti NTL Forensics a.s. urychleně vypnula jistič, s Policií ČR však na objasnění přestupku spolupracovala a ke svému jednání se přiznala. Spolupráci účastnice řízení na objasnění přestupku hodnotí správní orgán jako okolnost polehčující.

Vzhledem k doznání účastnice řízení správní orgán považuje datum zásahu na předmětném odběrném elektrickém zařízení provedeného účastnicí řízení, tj. den 18. března 2019 za datum spáchání přestupku.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán uvádí, že nemá povědomí o tom, že by s účastnicí řízení bylo kdy

vedeno jiné správní (přestupkové) řízení z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak konstatovat, že se účastnice řízení dopustila porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastnice řízení. Účastnice řízení nevyužila svého práva a nedoložila své aktuální majetkové poměry. Případný nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za spáchaný přestupek a své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Pokuta uložená ve výši 10 % maximální možné částky je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastnice řízení. Právě proto správní orgán uložil účastnici řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastnice řízení spočívajícího v tom, že dne 18. března 2019 bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy provedla v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že v zabezpečovací krabici KP01 osazené na místě demontovaného elektroměru vodivě spojila přívodní a odvodní vodič, v důsledku čehož došlo k odběru neměřené elektřiny, nepochybně vznikla poškozenému jakožto provozovateli distribuční soustavy škoda. Ze spisového materiálu vyplývá, že tuto škodu účastnice řízení dosud poškozenému nenahradila.

Poškozený uplatnil v souladu s § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši 14 680,12 Kč, kterou vyčíslil v souladu s § 9 odst. 4 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 82/2011 Sb.“), podle hodnoty jističe, v tomto případě o velikosti 20 A, vynásobené proudovou hodnotou 0,23 kV a počtem fází (jedna), čímž zjistil technicky dosažitelný příkon. Technicky dosažitelný příkon pak vynásobil počtem dnů neoprávněného odběru, počínaje dnem 18. března 2019, zjištěným Policií ČR jako den zásahu do odběrného elektrického zařízení, a konče dnem zjištění neoprávněného odběru, tj. dnem 18. dubna 2019, celkem tedy 31 dní, a počtem hodin/den (24) a získaný výsledek 3 422,40 kWh pak vynásobil součinitelem 0,2 pro síť nízké napětí a cenou podle platného cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu 5,58466 Kč/kWh, čímž dospěl k částce 3 892,97 Kč (včetně DPH) za odebranou elektřinu.

Výše vzniklé škody byla poškozeným dle § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., zvýšena o nezbytné náklady vynaložené na přerušování (zamezení) neoprávněného odběru ve výši 10 787,15 Kč včetně DPH.

Dle § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spáchaním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak

poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastnice tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že „*jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.*“ Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestním, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Před výpočtem spotřeby elektrické energie podle hodnoty jističe by měl mít přednost výpočet podle Policií ČR zjištěných a zaevidovaných elektrospotřebičů v bytě. Policií ČR zjištěné a zaevidované elektrospotřebiče nebyly a některé spotřebiče ani nemohly být užívány 24 hodin denně. Správní orgán z uvedeného důvodu proto škodu ve výši 3 892,97 Kč vyčíslenou poškozeným za neoprávněný odběr elektřiny, ke které došlo v důsledku přestupku spáchaného účastnicí řízení, nepovažuje za spolehlivě zjištěnou.

Co se týče části škody ve výši 10 787,15 Kč, kterou poškozený uplatnil jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení, její výše vyplývá pouze z vyjádření poškozeného. Způsob jejího určení poškozený nijak nedoložil ani neuvedl, jakým způsobem byly tyto náklady vynaloženy.

Dle § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Z uvedeného ustanovení vyhlášky č. 82/2011 Sb. je přitom zřejmé, že nutnou podmínkou pro to, aby mohly být součástí náhrady škody vzniklé poškozenému rovněž náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, musí se jednat o náklady prokazatelné a nezbytně nutné. Zda se o takové náklady skutečně jedná, však poškozený v rámci jím uplatňovaného nároku neuvedl a žádné doklady, z nichž by mohl správní orgán

zjistit, že se skutečně jedná o náklady, které poškozený prokazatelně a nezbytně vynaložil na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny vzniklého v důsledku jednání účastnice řízení a následného přerušování neoprávněného odběru, poškozený nedoložil. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu ve výši 10 787,15 Kč uplatněnou poškozeným jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušování vzniklé v důsledku přestupku spáchaného účastnicí řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť není zřejmé, jak byla poškozeným stanovena, a poškozený tuto škodu uplatňuje pouze na základě svého vyjádření.

Z § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznává a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15). Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, a odkázal jej s tímto nárokem na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný, tj. účastnice řízení může proti tomuto rozhodnutí podat v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová *v.r.*
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha